Dawid ma odwagę

Od Jozuego do proroków • 1 Sm 17:32–40,45–50

Myśl przewodnia

Odwaga ma sens, gdy łączy się z rozsądkiem i troską o ludzi.

Opowieść i opracowanie dla uczestnika

Dawid był pasterzem, a jego bracia przebywali z wojskiem. Przybył do nich i usłyszał wyzwanie wojownika Goliata. Wszyscy byli bardzo zaniepokojeni.

Król Saul chciał dać Dawidowi własną zbroję. Dawid wypróbował ją, lecz zrezygnował. Nie umiał się w niej swobodnie poruszać.

Biblia mówi, że Dawid zaufał Bogu i zwyciężył Goliata. Opowieść wyraża odwagę wobec zagrożenia; nie zachęca nas do prowokowania niebezpiecznych sytuacji.

Dawid odważył się wykonać trudne zadanie, choć inni się bali. Opowiadanie zawiera walkę, ale my rozmawiamy o odwadze bez odtwarzania przemocy. Odwaga nie wymaga prowokowania silniejszego człowieka. Czasem jest nią powiedzenie prawdy albo wezwanie pomocy. Każdy ma prawo czuć lęk.

W szkole odwaga może oznaczać przyznanie się do pomyłki, obronę kolegi słowami i powiedzenie dorosłemu o dokuczaniu. Każdy może być odważny na sposób odpowiedni do swoich możliwości.

Cele lekcji

- Opowiada, dlaczego Dawid nie wziął zbroi Saula.
- Odróżnia odwagę od dokuczania.
- Wybiera bezpieczną reakcję na strach.
- Potrafi odpowiedzieć: Czy prośba o pomoc jest przejawem tchórzostwa?

Przebieg zajęć

Pytanie otwierające — 4 min

Pokaż ciężki plecak: „Czy wszystko, co duże, jest dla każdego najlepsze?”.

Opowieść z Biblii — 7 min

Lektura 1 Sm 17:32–40,45–50. Od opowieści o Rut przechodzimy do historii Dawida, jej prawnuka według Rt 4:17–22. Biblijny portret Dawida zawiera czyny odważne, ale także ciężkie błędy króla.

Kolejność wydarzeń — 6 min

Ułóżcie wydarzenia: wyzwanie — propozycja zbroi — decyzja Dawida.

Ćwiczenie z kartą — 9 min

W parach ćwiczcie bezpieczne zdanie: „Nie zgadzam się na dokuczanie, chodźmy po pomoc”. Dodatkowa wskazówka dla prowadzącego: Wybierz spośród trzech reakcji na zagrożenie tę, która chroni bezpieczeństwo.

Wspólny wniosek — 4 min

Odwaga i rozsądek mogą iść razem.

Pytania i propozycje odpowiedzi

Kim był Dawid przed walką?

Pasterzem.

Dlaczego zrezygnował ze zbroi?

Nie był do niej przyzwyczajony.

Jak reagować na zastraszanie?

Szukać pomocy dorosłych.

Czy prośba o pomoc jest przejawem tchórzostwa?

Nie. Często jest właściwym, odważnym wyborem.

Pomoce dydaktyczne

• Trzy kartoniki z wydarzeniami

• lekki plecak lub papierowa zbroja

• Biblia 1 Sm 17

Wskazówki biblijne i wychowawcze

• Młodszym przedstaw opowieść o odwadze bez przemocy obrazowej. U starszych oddziel 1 Sm 17 od 2 Sm 11–12: odpowiedzialność za nadużycie władzy spoczywa na Dawidzie; nie obwiniaj Batszeby. Skrucha nie usuwa skutków krzywdy.

• Odczytaj najwyżej kilka zdań z wybranego fragmentu. Resztę opowiedz własnymi słowami i zakończ prostą czynnością. Unikaj sprawdzianów pamięci oraz trudnych scen.

• Nie przedstawiaj przemocy i nadużycia władzy jako wzoru rozwiązywania konfliktów.

• 1 Sm 17 opisuje konflikt Dawida z Goliatem i jego zwycięstwo. Młodsze dzieci poznają odwagę i odmowę przyjęcia cudzej zbroi; bez graficznych obrazów śmierci oraz bez zachęcania do walki.

• 1 Sm 16 opisuje namaszczenie Dawida. Kolejność opowiadania i dodatkowe szczegóły w 1 Sm 16–17 warto omówić z najstarszymi jako elementy konstrukcji narracyjnej.

• 1 Sm 24 opisuje odmowę zabicia Saula mimo możliwości odwetu. To ważne uzupełnienie prostego obrazu odwagi jako siły przeciw przeciwnikowi.

• 2 Sm 11–12 zawiera opis wykorzystania królewskiej przewagi wobec Batszeby, doprowadzenia do śmierci Uriasza i napomnienia Natana. Odpowiedzialność za nadużycie spoczywa na Dawidzie. Nie przypisuj Batszebie winy bez tekstowej podstawy.

• 2 Sm 12 pokazuje uznanie winy przez Dawida po wystąpieniu Natana. Przy rozmowie o skrusze nie należy sugerować, że samo wyznanie winy usuwa wyrządzoną krzywdę czy odpowiedzialność sprawcy.

• Zrezygnuj ze scen fizycznej walki i z zabaw polegających na rzucaniu przedmiotami.

• Dla dzieci 3–9 lat bez brutalnych opisów walki oraz wątków seksualnych. Dla 13–15 lat problem nadużycia władzy omawiaj rzeczowo, bez szczegółów drastycznych i bez obwiniania ofiary. Każde ujawnienie krzywdy traktuj według zasad ochrony małoletnich.

• 1 Sm 17 opowiada o Goliacie; sprawa nadużycia władzy przez Dawida jest w 2 Sm 11–12. Są to różne okresy jego życia i trzeba je wyraźnie rozdzielić.

• RED. II: Młodszym przedstaw opowieść o odwadze bez przemocy obrazowej. U starszych oddziel 1 Sm 17 od 2 Sm 11–12: odpowiedzialność za nadużycie władzy spoczywa na Dawidzie; nie obwiniaj Batszeby. Skrucha nie usuwa skutków krzywdy.

• Teksty do porównania: 1 Sm 17:32–50; 24:4–8; 2 Sm 11:1–12:13

Kontynuacja w domu

Przećwiczcie zdanie „Potrzebuję pomocy” w zwyczajnej sytuacji.